

Cafe Social -keskustelukahvila 26.4.2017

Sosiaalihuollon uusi henkilöstörakenne ja tulevaisuuden osaaminen

Keskustelua alusti sosiaalineuvos Juha Luomala STM:stä aiheenaan ”Tulevaisuuden haasteet sosiaalihuollon osaamiselle sekä tehtävärakenteelle”. Luomalan alustuksessa käsiteltiin sote-uudistusta yleisesti ja vuoden voimassa ollutta sosiaalihuollon ammattihenkilölakia. Sosiaalihuollon tulevaisuuteen vahvasti vaikuttavia asioita uudistuksessa on muun muassa palveluiden integraatio, maakunnallisuus sekä sosiaaliohjauksen ja sosiaalityön uudistuvat rakenteet.

Epäselvää on toistaiseksi se, mitä ovat ja miten toteutetaan sote-keskusten tilapäiset ja lyhytaikaiset sosiaalipalvelut. Liikelaitoksessa tehdään palvelutarpeenarviointi ja asiakassuunnitelma, kun tuen tarve on pitkäaikaisempaa. Mikä on sote-keskuksen sosiaaliohjaajan rooli ja miten yksi sosiaaliohjaaja selviytyy, kun tulevaisuudessa ihmisten ohjauksen tarve on suurempi? Voiko asiakas ottaa yhteyttä suoraan liikelaitokseen, kun tietää tuen tarpeensa olevan pitkäaikaista? Sote-integraatiossa kuitenkin todistetusti kaivataan sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämistä.

Maakunnallisuus tuo myös uusia mahdollisuuksia ja velvoitteita palvelujen järjestämiseen. Syrjäalueilla pelätään palveluiden katoamista, mutta nyt on myös mahdollisuus luoda enemmän liikkuvia palveluja ja tuoda niitä lähelle ihmisiä. Sosiaalityöntekijöille tulee alueellisesti isommat asiakaskeskittymät, mutta miten asiakastyö muuttuu? Tiivis yhteys kuntiin ja kuntiin jäävien palveluiden/toimien kanssa on säilytettävä, mutta miten tämä yhteys rakentuu? Huolta on noussut myös siitä, minne rakenteellinen sosiaalityö maakunnassa asettuu ja toteutuuko maakuntatasolla sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalihuolto. Se, miten työ jäsentyy operationaalisesti maakunnissa, ei ole vielä hahmoteltu sote-uudistuksessa, koska sote-keskusten sosiaaliohjaus kytkeytyy valinnanvapauslainsäädäntöön.

Sosiaalihuollon näkökulma ja osaaminen tulee saada näkyväksi ja nostaa esille uusiin rakenteisiin. Kuntoutuksesta näyttäisi olevan tulossa yleinen viitekehys, jonka alle sosiaalihuolto tavallaan alistuu. Ammattihenkilölaki ja sosiaalihuoltolaki edellyttävät tehtävärakenteiden miettimistä ja antavat hyvän pohjan työn ja toimintojen kehittämiseksi. Sosiaalityön vahvuus on kokonaisuusien laaja-alainen ja taas toisaalta yksilöiden elämäntilanteiden hallinta – sosiaalityössä tarvitaan sekä vahvaa erityisosaamista että kokoavan tiedon osaajia. Huolta nousi siitä, vastaako tämänhetkinen sosionomin ammattikorkeakoulutus tähän oikealla tavalla, kun painotus ensimmäisenä vuotena on moniammatillisessa työssä jolloin sosiaalihuollon ammatillinen identiteetti ei ole vielä rakentunut? Myös asiakasnäkökulman, erilaisten palveluohjausmallien ja omatyöntekijämallien kokoaminen ja esiin tuominen nähdään tärkeänä. Sote- ja

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

maakuntauudistus on vielä avoinna, joten tilanne antaa mahdollisuuksia nostaa kysymyksiä esille.

Tiivistelmän Cafe Social -tilaisuuden keskustelusta laati Koskessa harjoittelunsa suorittava sosionomi AMK -opiskelija *Salla Heikkinen*

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

